

Egészségügyi káderlap

VISSZHANG - LX. évfolyam, 38. szám, 2016. szeptember 23.

Az idei év első felét sajnálatosan kórházakban töltő Megyesi Gusztáv kerülgeti a forró kását „egészségügyi törzskarton” ügyben (ÉS, 2016/36., szept. 9.). Érezhető (kitűnő) írásából, hogy civil erkölcsi és jogérzéke nem egészen fogadja szívébe a bevezetni tervezett és (szerencsére) sorozatosan halasztást szenvedő új kormányzati ötletet, de – nem lévén praktizáló orvos – kénytelen elhinni, hogy annak orvosszakmai előnyei lennének, a minden kétséget kizáróan létező, személyiségi és információs jogot erősen sértő volta ellenében. Nos, több mint 40 év praktizálással a hátam mögött, meggyőződéssel állítom, hogy (ma már) szakmai előnyei sincsenek. Az eü. törzskartonnak nevezett káderlapról azt állítják, hogy segíti az orvost a (frissen) hozzá kerülő beteg ellátásában. Nincs így. Illetve ritkán és alig van így. Először azért, mert korábbi betegségeit (még a rosszindulatúakat is) a páciens (ma már) pontosan ismeri, ha orvoshoz fordul, legtöbbször nála vannak korábbi leletei. Orvos előtt régi dolgokat eltitkolni (az elmebetegség kivételével, amiről még írok) nem szoktunk. A törzskarton haszontalanságának másik oka, hogy az anamnézis jelentősége az új képalkotó és laboratóriumi vizsgálatok elérhetősége, gyorsasága és pontossága miatt csökken. Még eszméletlen beteg esetében is igaz ez, kivétel talán csak az epilepsziás roham és a hipoglikémiás kóma, de ezek a kórképek – az alapbaj jó kezelhetősége és a szervezett gondozás miatt – jóval ritkábban alakulnak ki, és könnyen felismerhetőek. Csalódást fog okozni a törzskarton azoknak is, akik a vizsgálatok gyakori (és indokolatlannak vélt) ismétlésének csökkenését remélik. A praktizáló orvos ugyanis mindig az aktuális (vagyis friss) értékekre és leletekre kíváncsi.

Az orvosilag diagnosztizálható szellemiállapot-változások enyhébb tünetekkel járó eseteiben valóban fontos lehetne a korábbiak ismerete. Azonban éppen ez a legkényesebb személyes adat. Gondoljunk arra a már visszavonult politikusra, aki nyilvánossá vált elmeosztályi zárójelentését '56-os (hősies) szereplésének a Kádár-rendszer számára adott magyarázatként próbálta beállítani. Vagy arra a miniszterelnökre, akinek választási veresége utáni féléves eltűnéséről az a pletyka terjengett, hogy Bécs mellett kezelik „az idegeit”. Be kell vallanom, hogy az ő törzskartonjaikra én is kíváncsi lennék! És valószínűleg sokan mások is. Például a választók.

Valami haszna persze lehetne a törzskartonozásnak. Tény ugyanis, hogy megbetegedési (morbidity) statisztikáink nem igazán pontosak. Ehhez viszont nem kell név a törzskartonra.